

DECIZIA nr. 287 din 28 mai 2024

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor [art. 101 din Legea nr. 254/2013](#) privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal și ale [art. 363 din Codul de procedură penală](#)

EMITENT • **CURTEA CONSTITUȚIONALĂ**

Publicat în **MONITORUL OFICIAL nr. 364 din 24 aprilie 2025**

Data intrării în vigoare 24-04-2025

Marian Enache	- președinte
Mihaela Ciocină	- judecător
Cristian Deliorga	- judecător
Dimitrie-Bogdan Licu	- judecător
Laura-Iuliana Scântei	- judecător
Livia Doina Stanciu	- judecător
Elena-Simina Tănăsescu	- judecător
Daniela Ramona Marițiu	- magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantei Ministerului Public, procuror Nicoleta-Ecaterina Eucarie.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor [art. 101 din Legea nr. 254/2013](#) privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal și ale [art. 363 din Codul de procedură penală](#), excepție ridicată de Daniel Cătălin Rusu în Dosarul nr. 1.381/333 /2020 al Judecătoriei Vaslui. Excepția formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 2.404D/2021.
2. La apelul nominal se constată lipsa părților. Procedura de înștiințare este legal îndeplinită.
3. Președintele Curții dispune să se facă apelul și în dosarele nr. 2.405D/2021 și nr. 2.406D/2021, ce au ca obiect excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor [art. 101 din Legea nr. 254/2013](#) și ale [art. 363 din Codul de procedură penală](#), excepție ridicată de Daniel Cătălin Rusu în dosarele nr. 1.382/333/2020 și nr. 1.383/333/2020 ale Judecătoriei Vaslui. Se constată lipsa părților. Procedura de înștiințare este legal îndeplinită.
4. Curtea, din oficiu, pune în discuție conexarea dosarelor. Reprezentanta Ministerului Public este de acord cu conexarea dosarelor. Curtea, având în vedere obiectul cauzelor, în temeiul [art. 53 alin. \(5\) din Legea nr. 47/1992](#) privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, dispune conexarea dosarelor nr. 2.405D/2021 și nr. 2.406D /2021 la Dosarul nr. 2.404D/2021, care a fost primul înregistrat.
5. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantei Ministerului Public, care pune concluzii de respingere, ca inadmisibilă, a excepției de neconstituționalitate. Arată că excepțiile de neconstituționalitate au fost ridicate în cadrul soluționării unor contestații în anulare formulate împotriva unor hotărâri pronunțate de judecătorul de supraveghere a privării de libertate. Or, această cale de atac se poate exercita numai împotriva hotărârilor judecătorești definitive, în cauzele de față contestațiile în anulare fiind inadmisibile. Prin urmare, excepția de neconstituționalitate este inadmisibilă, neavând legătură cu soluționarea cauzelor. Curtea, în jurisprudența sa, a statuat că o excepție de neconstituționalitate ridicată într-o cauză ab initio inadmisibilă este la rândul ei inadmisibilă, dacă nu sunt contestate acele dispoziții care determină chiar inadmisibilitatea cauzei.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarelor, reține următoarele:

6. Prin Sentința penală nr. 9/C/2021 din 26 mai 2021, pronunțată în Dosarul nr. 1.381/333/2020, Sentința penală nr. 10/C/2021 din 26 mai 2021, pronunțată în Dosarul nr. 1.382/333/2020, și Sentința penală nr. 11/C/2021 din 26 mai 2021, pronunțată în Dosarul nr. 1.383/333/2020, Judecătoria Vaslui a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor [art. 101 din Legea nr. 254/2013](#) privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal și ale [art. 363 din Codul de procedură penală](#), excepție ridicată de Daniel Cătălin Rusu în cauze având ca obiect soluționarea unor contestații în anulare. Excepția formează obiectul dosarelor Curții Constituționale nr. 2.404D/2021, nr. 2.405D/2021 și nr. 2.406D/2021.
7. În motivarea excepției de neconstituționalitate, autorul acesteia susține că dispozițiile [art. 101 din Legea nr. 254 /2013](#) sunt neconstituționale, fiind contrare prevederilor [art. 220](#), ale [art. 221 alin. \(2\) și \(3\)](#) și ale [art. 251 alin. \(3\) din Hotărârea Guvernului nr. 157/2016](#) pentru aprobarea Regulamentului de aplicare a [Legii nr. 254/2013](#) privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal. Autorul excepției arată că prin aceste dispoziții deținuții sunt supuși la rele tratamente, torturi, discriminări, acte ce sunt prevăzute și pedepsite prin Codul penal. Totodată, se apreciază că textul legal criticat aduce atingere integrității corporale, punându-i-se în pericol starea de sănătate și viața, i se încalcă drepturile fundamentale, i se

vatămă interesele legitime și personale, precum și toate drepturile garantate de lege persoanelor private de libertate. În ceea ce privește dispozițiile [art. 363 din Codul de procedură penală](#), autorul excepției arată că acestea sunt neconstituționale întrucât judecata cauzelor în care au fost pronunțate sentințele contestate a avut loc fără participarea procurorului, deși acestea erau cauze penale.

8. Judecătoria Vaslui apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. Arată că excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor [art. 363 din Codul de procedură penală](#) este neîntemeiată deoarece, în cauzele care au ca obiect „contestație împotriva încheierii judecătorului de supraveghere”, dreptul la proces echitabil al persoanei private de libertate și dreptul la apărare nu sunt încălcate prin prisma faptului că, doar în ipoteza în care procurorul participă la judecată, concluziile acestuia sunt obligatorii. În ceea ce privește [art. 101 din Legea nr. 254/2013](#), instanța consideră că acesta respectă cele trei cerințe de calitate ce rezultă din [art. 1 alin. \(5\) din Constituție](#): claritate, precizie și previzibilitate.

9. Potrivit prevederilor [art. 30 alin. \(1\) din Legea nr. 47/1992](#), actele de sesizare au fost comunicate președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

10. Guvernul apreciază că excepția de neconstituționalitate este inadmisibilă. În ceea ce privește dispozițiile [art. 101 din Legea nr. 254/2013](#), arată că examinarea constituționalității unui text de lege are în vedere compatibilitatea acestui text cu dispozițiile constituționale pretins încălcate, iar nu compararea prevederilor mai multor legi între ele și raportarea concluziei ce ar rezulta din această comparație la dispoziții ori principii ale [Constituției](#). Referitor la susținerea autorului excepției potrivit căreia prin aplicarea dispozițiilor [art. 101 din Legea nr. 254/2013](#) deținuții sunt supuși la rele tratamente, torturi și discriminări, arată că, în lipsa motivării excepției de neconstituționalitate de către autorul ei, soluția care se impune este inadmisibilitatea acesteia.

11. În ceea ce privește dispozițiile [art. 363 din Codul de procedură penală](#), Guvernul arată că autorul excepției critică modul de interpretare și aplicare a acestor dispoziții. Or, nu intră sub incidența controlului de constituționalitate exercitat de Curtea Constituțională aplicarea și interpretarea legii, acestea fiind de resortul exclusiv al instanței care judecă fondul cauzei, precum și, eventual, al instanțelor de control judiciar, astfel cum rezultă din prevederile coroborate ale [art. 126 alin. \(1\) și \(3\) din Constituție](#).

12. Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Avocatul Poporului nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând actele de sesizare, punctele de vedere ale Guvernului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile [Constituției](#), precum și [Legea nr. 47/1992](#), reține următoarele:

13. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor [art. 146 lit. d\) din Constituție](#), precum și ale [art. 1 alin. \(2\)](#), ale [art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992](#), să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

14. Obiectul excepției de neconstituționalitate îl reprezintă dispozițiile [art. 101 din Legea nr. 254/2013](#) privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 514 din 14 august 2013, și ale [art. 363 din Codul de procedură penală](#). Dispozițiile [art. 101 din Legea nr. 254/2013](#) reglementează sancțiunile disciplinare, iar [art. 363 din Codul de procedură penală](#) reglementează participarea procurorului la judecată.

15. Autorul excepției de neconstituționalitate nu indică prevederile constituționale pretins încălcate.

16. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că autorul acesteia nu formulează veritabile critici de neconstituționalitate, ci se limitează la a face aprecieri referitoare la faptul că, prin dispozițiile criticate, deținuții sunt supuși la rele tratamente, torturi, discriminări, acte ce sunt prevăzute și pedepsite prin [Codul penal](#). Totodată, acesta apreciază că prin textul criticat se aduce atingere integrității corporale, punându-i-se în pericol starea de sănătate și viața, i se încalcă drepturile fundamentale, i se vatămă interesele legitime și personale, precum și toate drepturile garantate de lege persoanelor private de libertate. De asemenea, autorul excepției arată că prevederile criticate sunt neconstituționale întrucât judecata cauzelor în care au fost pronunțate sentințele contestate a avut loc fără participarea procurorului, deși acestea erau cauze penale.

17. Curtea observă că autorul excepției nu indică prevederile constituționale pretins încălcate, nu arată, în mod concret, în ce constă contrarietatea reclamată și nu prezintă alte elemente care să susțină eventuala neconstituționalitate reclamată. Așa fiind, Curtea constată că susținerile autorului excepției nu sunt suficiente pentru a declanșa un control de constituționalitate.

18. Curtea reține că, prin [Decizia nr. 1.313 din 4 octombrie 2011](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 12 din 6 ianuarie 2012, a teoretizat existența unei anumite structuri a excepției de neconstituționalitate. Este vorba despre trei elemente, inerente și intrinseci oricărei excepții de neconstituționalitate, și anume: textul de lege

contestat din punctul de vedere al constituționalității, textul de referință pretins încălcat și motivarea de către autorul excepției a relației de contrarietate existente între cele două texte, adică motivarea neconstituționalității textului criticat. Curtea a observat în decizia precitată că, dacă primele două elemente pot fi determinate absolut, al treilea element comportă un anumit grad de relativitate determinat tocmai de caracterul său subiectiv. Mai mult decât atât, chiar dacă excepția de neconstituționalitate este în mod formal motivată, deci cuprinde cele trei elemente, dar motivarea în sine nu are nicio legătură cu textul criticat, iar textul de referință este unul general, soluția pronunțată de Curte va fi de respingere ca inadmisibilă a excepției de neconstituționalitate, ca urmare a neîndeplinirii condiției cuprinse în [art. 10 alin. \(2\) din Legea nr. 47/1992](#).

19. În același sens a statuat Curtea și prin [Decizia nr. 785 din 16 iunie 2011](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 646 din 9 septembrie 2011, prilej cu care a stabilit că simpla enumerare a unor dispoziții constituționale sau convenționale nu poate fi considerată o veritabilă critică de neconstituționalitate. Dacă ar proceda la examinarea excepției de neconstituționalitate motivate într-o asemenea manieră eliptică, instanța de control constituțional s-ar substitui autorului acesteia în formularea unor critici de neconstituționalitate, ceea ce ar echivala cu un control efectuat din oficiu, inadmisibil însă, în condițiile în care [art. 29 alin. \(4\) din Legea nr. 47/1992](#) precizează că „sesizarea Curții Constituționale se dispune de către instanța în fața căreia s-a ridicat excepția de neconstituționalitate, printr-o încheiere care va cuprinde punctele de vedere ale părților, opinia instanței asupra excepției, și va fi însoțită de dovezile depuse de părți”.

20. În continuare, Curtea reține că, referitor la competența instanțelor judecătorești de a se pronunța cu privire la admisibilitatea excepțiilor de neconstituționalitate, prin [Decizia nr. 1.313 din 4 octombrie 2011](#), precitată, a arătat că neindicarea de către autorul excepției a normei constituționale pentru a cărei încălcare consideră că textul legal atacat este neconstituțional sau trimiterea generică la încălcarea [Constituției](#) constituie un motiv de respingere ca inadmisibilă a excepției, întrucât ea nu constituie o veritabilă excepție de neconstituționalitate, în sensul constituțional al termenului. Această consecință se impune, întrucât jurisdicția constituțională nu se poate substitui părții în privința invocării motivului de neconstituționalitate, pentru că un control din oficiu este inadmisibil, având în vedere că nu se poate exercita, decât la sesizare, controlul pe calea excepției de neconstituționalitate. Astfel, în acest caz, instanțele vor respinge excepțiile de neconstituționalitate ca inadmisibile, conform dispozițiilor [art. 29 alin. \(1\) și \(5\) din Legea nr. 47/1992](#).

21. Totodată, Curtea observă că, prin [Decizia nr. 875 din 16 decembrie 2021](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 214 din 3 martie 2022, paragraful 20, a statuat că instanțele judecătorești au competența (i) de a identifica elementele structurale ale excepției de neconstituționalitate conform [art. 10 alin. \(2\)](#) raportat la [art. 29 alin. \(1\)](#) cu referire la noțiunea „excepțiilor” din [Legea nr. 47/1992](#), cu distincțiile realizate prin [Decizia nr. 1.313 din 4 octombrie 2011](#), precitată, în raport cu competența Curții Constituționale, pentru a determina dacă cererea formulată se constituie într-o veritabilă excepție și de a respinge sau de a admite cererile de sesizare a Curții Constituționale, (ii) de a analiza condițiile de admisibilitate prevăzute de [art. 29 alin. \(1\)-\(3\) din Legea nr. 47/1992](#).

22. Cu alte cuvinte, condiția motivării excepției de neconstituționalitate, conform dispozițiilor [art. 10 alin. \(2\) din Legea nr. 47/1992](#), este o condiție de admisibilitate ce decurge din prevederile [art. 29 alin. \(1\)](#) din același act normativ, întrucât se subsumează noțiunii de „excepție” din cuprinsul acestui text legal. Or, instanța judecătorească are obligația de a verifica toate condițiile de admisibilitate prevăzute de dispozițiile [art. 29 alin. \(1\)-\(3\) din Legea nr. 47/1992](#), inclusiv cea referitoare la motivarea excepției de neconstituționalitate, cu distincțiile prevăzute de [Decizia nr. 1.313 din 4 octombrie 2011](#), precitată, și, în ipoteza constatării neîndeplinirii acesteia, să aplice prevederile [art. 29 alin. \(5\)](#) din același act normativ.

23. Întrucât, în prezenta cauză, instanța judecătorească nu a respins cererea de sesizare a Curții Constituționale, în temeiul [art. 29 alin. \(1\) și \(5\) din Legea nr. 47/1992](#), Curtea constată că excepția de neconstituționalitate este inadmisibilă și, pentru temeiurile legale anterior precizate, o va respinge ca inadmisibilă.

24. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul [art. 146 lit. d\)](#) și al [art. 147 alin. \(4\) din Constituție](#), precum și al [art. 1-3](#), al [art. 11 alin. \(1\) lit. A.d\)](#) și al [art. 29 din Legea nr. 47/1992](#), cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor [art. 101 din Legea nr. 254/2013](#) privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal și ale [art. 363 din Codul de procedură penală](#), excepție ridicată de Daniel Cătălin Rusu în dosarele nr. 1.381/333/2020, nr. 1.382/333/2020 și nr. 1.383/333/2020 ale Judecătoriei Vaslui.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Judecătoriei Vaslui și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 28 mai 2024.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

MARIAN ENACHE

Magistrat-asistent,

Daniela Ramona Marițiu
